

**FITXA IDENTIFICATIVA****DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34320
Nom: Visió baixa, ortòptica i teràpia visual
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1207 - Grau en Òptica i Optometria	Facultat de Física	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1207 - Grau en Òptica i Optometria	Optometria Avançada	OPTATIVA

COORDINACIÓ

MONTALT RODRIGO JUAN CARLOS

RESUM

BAIXA VISIÓ, ORTOPTICA I TERÀPIA VISUAL és una assignatura de 6 crèdits ECTS que forma part del mòdul denominat OPTOMETRIA AVANÇADA. S'impartix en el curs quart i té caràcter optatiu.

L'assignatura es dividix en dos parts: I: BAIXA VISION, i II: ORTOPTICA I TERAPIA VISUAL. Pretén aplicar els coneixements adquirits en assignatures prèvies, així com, enfocar-los de manera específica a l'atenció optomètrica en baixa visió i teràpia visual.

Aferma competències adquirides en altres assignatures i desenrotlla aspectes com l'atenció a poblacions especials amb deficiència visual, i en pacients amb anomalies de la visió binocular estràbica i no estràbica.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.



ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Per a cursar aquesta assignatura és aconsellable que el estudiantat haja cursat prèviament les assignatures Optometria, Contactologia, Muntatge i Adaptació de lents oftàlmicas i Patologia Ocular. Així mateix, es requereixen coneixements d'Instruments Òptics i Optomètrics.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1207 - Grau en Òptica i Optometria

Conèixer la legislació aplicable en l'exercici professional, amb una atenció especial a les matèries d'igualtat de gènere entre homes i dones, drets humans, solidaritat, sostenibilitat, protecció del medi ambient i foment de la cultura de la pau.

Desenvolupament d'habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un elevat grau d'autonomia.

Posseir i comprendre els fonaments de l'optometria per a la seua correcta aplicació clínica i assistencial.

Saber aplicar els coneixements adquirits a l'activitat professional, saber resoldre problemes i elaborar i defensar arguments.

Ser capaç de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis.

Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions tant a un públic especialitzat com no especialitzat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. BAIXA VISIO

Tema 1: Antecedents, dades estadístiques, definicions legals, prevalies.

Introducció històrica. Definicions nacionals i internacionals. Límits visuals que definixen la baixa visió i ceguesa legal. Prevalença, incidència i projecció de la baixa visió.

Tema 2: Aspectes psicològics del pacient amb baixa visió, xiquets, adults, motivació.

Factors psicològics i sociològics de la baixa visió. Actitud de l'especialista i del pacient. Diferenciació pacient amb pèrdua visual adquirida i congènita.

Tema 3: Probabilitat d'èxit, mobilitat, classificació de les anomalies funcionals del pacient en baixa visió.

Valoració dels signes i símptomes que pronostiquen èxit en la baixa visió. Coneixement de la conducció i maneig del pacient en la consulta. Anomalies visuals en baixa visió per pèrdua de camp i AV.

Tema 4: Examen preliminar i maneig del pacient amb baixa visió.

Coneixement i desenrotllament de les tècniques optomètriques especials utilitzades en l'examen de baixa



visió.

Tema 5: Patologies retinals que influïxen en baixa visió.

Identificació dels símptomes i signes oftalmològics dels pacients amb baixa visió.

Tema 6: Test per a avaluar la visió. Característiques, propietats. Anotació de l'AV. Equivalència entre les diferents anotacions de l'AV.

Descripció dels test des de lluny i a prop utilitzats en la baixa visió. Avaluació de la *AV i traspàs a les diferents anotacions.

Tema 7: Descripció de l'examen optomètric a pacients amb baixa visió.

Protocol d'actuació optomètrica en l'examen de la baixa visió. Càlcul dels augments en funció de les necessitats de visió del pacient.

Tema 8: Característiques físiques dels instruments òptics utilitzats en baixa visió.

Ajudes òptiques (telescopi, microscopis, tele microscopis, lupes), no òptiques, i electròniques. Centrat, ajust i entrenament dels seus usos.

2. PRACTIQUES BAIXA VISIO

Pràctica 1: Simuladors i mobilitat.

Experiència i identificació de les diferents pèrdues de visió en les patologies que afecten amb baixa visió.

Pràctiques de conducció tècnica pigall i ús de bastó de pacients amb baixa visió.

Pràctica 2: Valoració de la pèrdua de visió i camp visual.

Mètode de detecció d'escotomes i pèrdua de camp visual congènita. Presa de la AV amb diferents test i distàncies, pas a diferents escales. Càlculs dels augments per a obtindre la AV objectiu.

Pràctica 3: Ús d'ajudes òptiques.

Càlcul de les característiques d'una ajuda de baixa visió. Criteris tècnics en funció de les

característiques del pacient. Aprenentatge de la seua utilització practica per a obtindre millors resultats.

3. ORTOPTICA I TERAPIA VISUAL

Tema 1: La teràpia visual: Introducció i concepte

Introducció, concepte, història, corrents en Optometria i Teràpia Visual. Integració d'habilitats. El problema visual.

Tema 2: Característiques del pacient i factors que determinen la necessitat de la teràpia visual.

Característiques del pacient: indicacions, edat i intel·ligència, psicologia i motivació. Anàlisi de dades: diagnòstic, tractament general. Pronòstic. Duració de la teràpia.

Tema 3: Organització de la consulta i maneig del pacient en teràpia visual.

Consideracions prèvies. Estructuració de la consulta. Material necessari. Classificació d'instruments i mètodes. Fases de la teràpia. Guia general per a la teràpia. Tècniques usades en teràpia visual.



Tema 4: Tractament de les disfuncions oculomotores.

Característiques de les disfuncions oculomotores. Avaluació. Diagnòstic diferencial. Programa de teràpia: tractament, exercicis.

Tema 5: Tractament de les disfuncions acomodatives.

Característiques de les anomalies acomodatives. Avaluació. Diagnòstic diferencial. Programa de teràpia: tractament, exercicis.

Tema 6: Tractament de les anomalies *vergenciales.

Característiques de les disfuncions *vergenciales: condicions d'AC/A baix, alt i normal. Avaluació. Diagnòstic diferencial. Programa de teràpia: tractament, exercicis.

Tema 7: Tractament de l'Ambliopia.

Característiques de l'ambliopia. Avaluació. Pronòstic. Tractament: correcció òptica, oclusió, penalització, prismes, pleòptica, teràpia visual.

Tema 8: Tractament de l'estrabisme.

Característiques de l'estrabisme. Avaluació. Tractament: correcció òptica, oclusió, prismes, fàrmacs, ortòptica, cirurgia.

4. PRACTIQUES ORTOPTICA I TERÀPIA VISUAL

Pràctica 1: Exercicis i instruments en teràpia visual.

Protocol de l'examen visual. Organització de la consulta. Maneig de l'instrumental utilitzat en teràpia visual.

Pràctica 2: Tècniques de teràpia visual en les anomalies no estràbiques.

Identificació de les anomalies oculomotores, acomodatives i binoculars. Aplicació de tractaments de teràpia visual.

Pràctica 3: Tècniques d'ortòptica i pleòptica en les anomalies estràbiques.

Identificació de les diferents anomalies de visió binocular estràbica. Aplicació de tractaments d'ortòptica i pleòptica.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	15,00
Teoria	30,00
Altres activitats	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	2,00



Elaboració de treballs individuals o en grup	35,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	13,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura constarà de tres tipus de classes amb metodologia diferenciada:

a) Classes teoricopràctiques on s'impartiran els continguts teòrics bàsics de l'assignatura, així com exemples pràctics que millor els il·lustren. Per a incrementar la relació presentació/assimilació es podran utilitzar ferramentes gràfiques de presentació de continguts, a través de transparències, incloent-hi gràfiques, dibuixos, vídeos i animacions, en combinació amb discussions/presentacions en pissarra. Així mateix, es podran presentar demostracions pràctiques senzilles, exemples especialment rellevants, simulacions, etc, que permeten il·lustrar alguns dels conceptes explicats. Es fomentarà i guiarà a l'alumnat en l'ampliació dels continguts rebuts en cada classe a través de la bibliografia recomanada, així com la possibilitat d'ampliació de coneixements en assignatures futures.

b) Seminaris. Activitats per a la resolució de temes proposats, sessions de discussió de bibliografia, prèviament assignada a diferents grups d'alumnes i realització i discussió de casos pràctics.

c) Classes pràctiques de gabinet. L'estudiantat haurà de treballar amb diferents dispositius de diagnòstic, tant de la part òptica del sistema visual com de la part neuronal, en grups, i fer les tasques específiques que s'assignen a cada dispositiu. Realitzaran simulacions dirigides pel professorat.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació d'esta matèria s'articularà a través de tres tipus de proves:

A) Avaluació escrita (60% de la nota), mitjançant exercicis de preguntes teòriques que permeten comprovar l'assimilació de fonaments teòrics de la matèria i qüestions teoricopràctiques on s'avalua la capacitat de l'alumnat per a dur a terme aplicacions reals de les tècniques i models estudiats. S'avaluarà sempre la capacitat crítica de l'estudiantat, així com la correcció de l'argumentació i justificacions proposades. És necessari obtindre com a mínim 4 punts sobre 10 per a aprovar l'assignatura.

B) Avaluació dels seminaris en avaluació continuada (20% de la nota), mitjançant realització de temes proposats o resolució de casos clínics. L'alumnat farà un treball i efectuarà una presentació oral.

C) Avaluació pràctica (20% de la nota), mitjançant proves en gabinet d'optometria de tècniques d'avaluació visual i diferents teràpies. En este cas, mitjançant una fitxa de pràctiques s'avaluarà tant la destresa i habilitat de l'estudiantat com la capacitat d'adaptació als diferents casos que poden plantejar-se en la vida real. Esta forma d'avaluació continuada, permet un seguiment de l'evolució de les destreses de l'estudiant en el gabinet.



En segona convocatòria només es realitzarà l'avaluació escrita, i es guardarà la nota les restants proves.

BIBLIOGRAFIA

- Referències Bàsiques:

- Coco, M; Herrera, J. Manual de baja visión y rehabilitación visual (2015). España, Editorial Médica Panamericana SA
- González Diaz-Obregón, E; Montalt Rodrigo, JC. Experto en estrabismos y Ortóptica. 2ª Ed (2014). Madrid, CNOO. España.
- Vidal López, J. Manual de terapia visual (2015). España, Saera

Referències Complementàries:

- Scheiman, M.M; Wick B. Tratamiento de la visión binocular: disfunciones heterofóricas, acomodativas y oculomotoras (1996). Madrid, Lippincott-Ciagami.
- Edwin B. Merh. El cuidado de la baja visión (1992). Madrid, ONCE